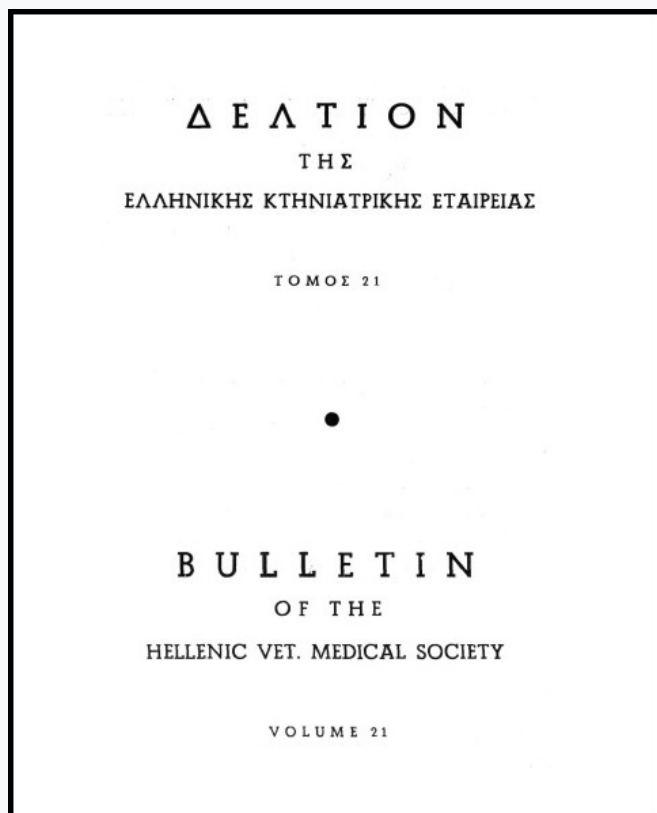

Journal of the Hellenic Veterinary Medical Society

Vol 21, No 1 (1970)

Η ΔΥΣΕΝΤΕΡΙΑ ΤΩΝ ΧΟΙΡΩΝ (Πρώται παρατηρήσεις εν Ελλάδι)

Ε. Ν. ΣΤΟΦΟΡΟΣ, Α. Γ. ΦΡΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

doi: [10.12681/jhvms.20006](https://doi.org/10.12681/jhvms.20006)

Copyright © 2019, Ε.Ν.ΣΤΟΦΟΡΟΣ Α.Γ.ΦΡΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

This work is licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/).

To cite this article:

ΣΤΟΦΟΡΟΣ Ε. Ν., & ΦΡΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ Α. Γ. (1970). Η ΔΥΣΕΝΤΕΡΙΑ ΤΩΝ ΧΟΙΡΩΝ (Πρώται παρατηρήσεις εν Ελλάδι). *Journal of the Hellenic Veterinary Medical Society*, 21(1), 9–15. <https://doi.org/10.12681/jhvms.20006>

Η ΔΥΣΕΝΤΕΡΙΑ ΤΩΝ ΧΟΙΡΩΝ *

(Πρώται παρατηρήσεις ἐν Ἑλλάδι)

ὑπὸ

Ε. Ν. Στοφόρου *, Α. Γ. Φραγκοπούλου **

Κατὰ τὸ ἔτος 1969 ἔσχομεν τὴν εὐκαιρίαν νὰ διαπιστώσωμεν ἐστίαν δυσεντερίας τῶν χοίρων εἰς ἓν χοιροστάσιον τῆς περιοχῆς Ἀττικῆς.

Ἐπειδὴ ἡ νόσος αὐτὴ ἀποτελεῖ ἀληθινὴ μάστιγα τῶν παχυνομένων χοίρων καὶ ἐπειδὴ ἡ ἔκτασις αὐτῆς ἐν Εὐρώπῃ ἔχει λάβει τεραστίας διαστάσεις, θεωρήσαμεν σκόπιμον ὅπως περιγράψωμεν τὸ περιστατικὸν τοῦτο τὸ ὁποῖον ἐξ ἄλλου ὡς προκύπτει καὶ ἐκ τῆς ἀναδιφήσεως τῆς Ἑλληνικῆς Κτηνιατρικῆς Βιβλιογραφίας, δὲν ἔχει περιγραφεῖ εἰσέτι παρ' ἡμῖν.

Ἡ δυσεντερία τῶν χοίρων ἢ νεκρωτικὴ ἐντερίτις ἢ αἱμορραγικὴ ἐντερίτις, περιεγράφη τὸ πρῶτον ὑπὸ τῶν Whiting, Doyle καὶ Spray τὸ 1921 εἰς τὰς Η.Π.Α. Ἀμέσως μετὰ τὴν πρώτην περιγραφὴν τῆς νόσου πολλοὶ ἐρευνῆται διεπίστωσαν αὐτὴν εἰς πλείστας ἄλλας χώρας, ἰδιαίτερος δὲ εἰς τὴν Εὐρώπην αὕτη διεγνώσθη εἰς τὰ περισσότερα κράτη αὐτῆς.

Ὡς πρὸς τὴν αἰτιολογίαν πολλαὶ ἀπόψεις ἐπεκράτησαν κατὰ καιροὺς. Κατ' ἀρχὰς ἐθεωρήθη ὑπεύθυνος ἡ Σαλμονέλλα *Cholerae suis*, ἀργότερον ὅμως ἐθεωρήθησαν ὑπεύθυνα ἄλλα αἷτια, ὡς π.χ. αἱ λεπτοσπεῖραι, οἱ *ioi*, τὰ *welchii* (διαθλαστικά), τὸ *Balantidium coli*, ἡ *Escherichia* καὶ ἄλλα.

Πάντως παρὰ τὸ γεγονὸς ὅτι κατὰ καιροὺς διευτυποῦτο καὶ μία νέα ἄποψις ἢ θεωρία ὡς πρὸς τὴν αἰτιολογίαν τῆς νόσου, οἱ περισσότεροι ἐρευνῆται εἶχον παρατηρήσει κατὰ τὰς μικροσκοπικὰς ἐξετάσεις τῶν εἰδικῶν ἀλλοιώσεων, μικροοργανισμὸν Gram ἀρνητικόν, λεπτόν, κινητόν, ὁμοιάζοντα μορφολογικῶς τοῦ *Vibrio foetus*. Κατ' ἀρχὴν δὲν ἐδόθη εἰς αὐτὸ ἰδιαίτερα σημασία.

Τὸ 1944 ὁ Doyly μετέδωκεν τὴν νόσον εἰς ὑγιεῖς χοίρους, διὰ χορηγήσεως *per os* κοπράνων χοίρων προσβεβλημένων ἐκ δυσεντερίας.

Δελτ. Ἑλλ. Κτην. Ἑτ., 1970, Τ. 21, τ. 1.

Ἀνεκοινώθη εἰς τακτικὴν συνεδρίαν τῆς Ε.Κ.Ε. τὴν 13-2-1970.

* Κτην. Μικρ. Ἰνστ.—Ἐργαστήριον Ἰῶν.

** » » » —Ἐργαστήριον Διαγνώσεων.

Τοῦτο ὡς ἦτο φυσικὸν ἀπεδείκνυνεν ὅτι τὸ παθογόνον αἷτιον ἦτο μικρο-οργανισμὸς εὐρισκόμενος ἐντὸς τοῦ ἐντερικοῦ σωλήνος. Ἐν συνεχείᾳ ὁ αὐτὸς ἐρευνητὴς ἀπεμόνωνεν εἰς καθαρὰν καλλιέργειαν μικροοργανισμὸν ἔχοντα τὰς ιδιότητες τοῦ *Vibrio*, ὀνομάσας τοῦτον *Vibrio coli*.

Τὸ 1946 ὁ Doyly ὁμοῦ μετὰ τοῦ Walkey μετέδωσαν καὶ ἀναπαρήγαγον τὴν νόσον, διὰ τῆς χορηγήσεως καθαρᾶς καλλιέργειας *Vibrio coli* εἰς 50 χοίρους.

Ἀργότερον ὁ Balmoos χρησιμοποίησας καὶ αὐτὸς καλλιέργειαν ἐκ *Vibrio coli* δὲν ἐπέτυχεν τὴν ἀναπαραγωγὴν τῆς νόσου. Τοῦτο δὲ πιθανῶς νὰ ὤφειλετο εἰς τὸ γεγονὸς ὅτι ἐχρησιμοποίησεν πολὺ μικρὸν ἀριθμὸν χοίρων (μόνον δύο).

Ἀπὸ τὸ 1950 καὶ ἐντεῦθεν οἱ πλεῖστοι τῶν ἐρευνητῶν φρονοῦν καὶ παραδέχονται ὅτι τὸ τελικὸν αἷτιον τῆς νόσου εἶναι τὸ *Vibrio coli*, τοῦ ὁποῖου ἡ παθογόνος αὐτοῦ δρᾶσις ἐπιρρεάζεται καὶ ἐξ ἄλλων αἰτίων ὡς ἀβιταμινώσεις συμπλέγματος Β, παρασιτισμὸς, στρές, τροφὴ πλουσία εἰς πρωτεϊνικὰς οὐσίας, κ.λ.π.

Γενικῶς τὸ *Vibrio coli* ἀνευρίσκεται ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον ἐπὶ τοῦ παχέος ἐντέρου καὶ δὴ ἐπὶ τοῦ κόλου καὶ τοῦ τυφλοῦ, ὅπου καὶ προκαλεῖ τὰς χαρακτηριστικὰς ἀλλοιώσεις τῆς νόσου.

Τὸ *Vibrio coli* ἔχει τὰς ἐξῆς ιδιότητες: εἶναι Gram ἀρνητικόν, εἶναι λίαν κινητόν, εἶναι λεπτόν, ἔχει σχῆμα ἄλλοτε S καὶ ἄλλοτε τοῦ κόμματος, ἀπομονοῦται δὲ καὶ ἀναπτύσσεται ἐπὶ αἵματόςχου ἄγαρ εἰς περιβάλλον CO_2 10%.

Ἡμέτερα περιστατικά :

Ἡ διαπίστωσις τῆς νόσου ἐγένετο εἰς ἓν χοιροστάσιον τῆς περιοχῆς Ἀττικῆς, αὕτη δὲ ἐστηρίχθη τόσον ἐπὶ τῶν ἐπιζωοτιολογικῶν κλινικῶν καὶ ἀνατομοπαθολογικῶν στοιχείων, ὅσον καὶ ἐπὶ τῶν μικροβιολογικῶν τοιούτων. Τὸ χοιροστάσιον τοῦτο ἀνήκει εἰς τὸν χοιροτρόφον Δ.Π. ὅστις μᾶς ἀνέφερεν ὅτι ἐν τῷ χοιροστασίῳ του ἐνεφανίσθη σοβαρὰ τινὰ νόσος.

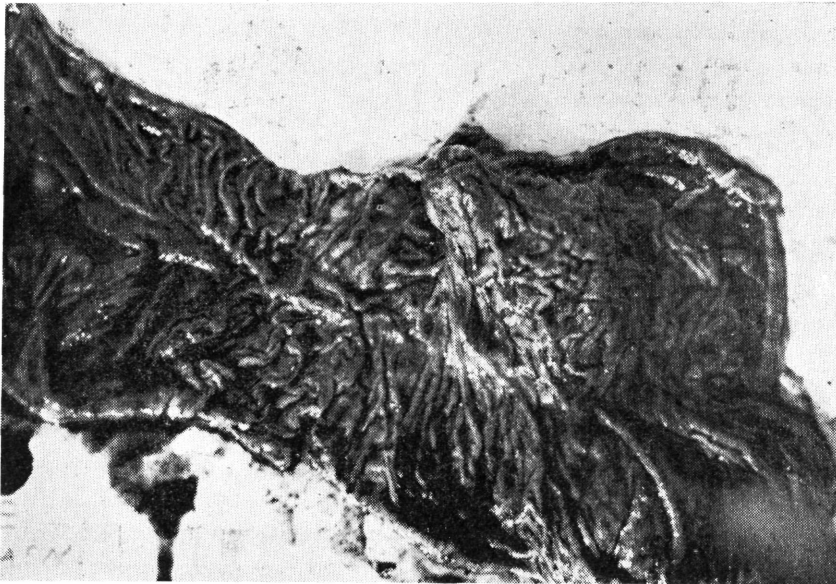
Ἐκ τῆς ἐπιτοπίου μεταβάσεως μας διεπιστώσαμεν ὅτι τὸ ἐν λόγῳ χοιροστάσιον ἀπετελεῖτο ἐκ 1.000 περίπου χοίρων διαφόρων ἡλικιῶν, φυλῆς Landrace καὶ Yorkshire ἢ καὶ διασταυρώσεως τούτων.

Τὸ ἐν λόγῳ χοιροστάσιον εἶναι ἀρίστης κατασκευῆς αἱ δὲ ἐπικρατοῦσαι εἰς αὐτό ὑγιεινὰ συνθῆκαι εἶναι ἐπίσης ἄρισται, θεωρεῖται δὲ ὡς ἓν ἐκ τῶν καλλιτέρων χοιροστασίων τῆς περιοχῆς.

Εἰς τὸ ἐν λόγῳ χοιροστάσιον κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ἐμφανίσεως τῆς νόσου ἐξετρέφοντο περίπου 200 χοῖροι ἡλικίας 5 μηνῶν κατανεμημένοι εἰς διαμερίσματα τῶν 10—20 χοίρων, ἀπάντων προοριζομένων διὰ πάχυνσιν.

Ἡ διατροφή τῶν χοίρων βασίζεται εἰς σιτηρέσια λίαν ἰσορροπημένα καὶ ἀρίστης ποιότητος.

Κατὰ τὴν κλινικὴν ἐξέτασιν τῶν παχυνωμένων χοίρων διεπιστώσαμεν εἰς δύο ἐξ αὐτῶν (ἕτερα δύο εἶχον ἀποθάνει τὴν προηγούμενην ἡμέραν) χαρακτηριστικὴν ἀναιμίαν τοῦ δέρματος ἔχοντος χροιάν πορσελάνης, ἐπίσης παρατηρήθη ἀνορεξία, ἀστάθεια, ἀφυδάτωσις, κύρτωσις τῆς σπονδυλικῆς στήλης, ἀπυρεξία, τὰ δὲ κόπρανα πολτώδη καὶ μελανά.

Ἀλλοιώσεις βλεννογόνου παχέος ἐντέρου.

Ἐπίσης παρατηρήσαμεν ὅτι τόσον τὸ δάπεδον ὅσον καὶ τὰ τοιχώματα τοῦ διαμερίσματος ὅπου εὐρίσκοντο οἱ δύο ἀσθενεῖς χοῖροι, εἶχον ῥυπανθεῖ ἐκ κοπράνων μελανῶν.

Κατὰ τὴν λήψιν τοῦ ἱστορικοῦ μᾶς ἀνεφέρθη ὅτι οἱ ἄλλοι δύο θανόντες χοῖροι παρουσίασαν ἀποτόμως αἱμορραγικὴν διάρροϊαν καὶ ὅτι ἔθανον εἰς διάστημα 3 ἡμερῶν.

Ἐθανάτωσαμεν ἕνα ἐκ τῶν νοσούντων χοίρων καὶ προέβημεν ἀφ' ἐνὸς μὲν εἰς τὴν μακροσκοπικὴν παθολογοανατομικὴν ἐξέτασιν αὐτοῦ, ἀφ' ἑτέρου δὲ εἰς τὴν λήψιν τοῦ αναγκαιοῦντος παθολογικοῦ ὕλικου διὰ τὴν ἐργαστηριακὴν αὐτοῦ ἐξέτασιν. Αἱ παρατηρηθεῖσαι ἀλλοιώσεις ἦσαν ἐντοπισμέναι μόνον ἐπὶ τοῦ παχέος ἐντέρου, ἰδίᾳ δὲ ἐπὶ τοῦ τυφλοῦ καὶ τοῦ κόλου. Ἐξωτερικῶς τὸ προσβεβλημένον ἔντερον ἐνεφάνιζεν χροιάν βαθέος ἐρυθράν, ἐσωτερικῶς δὲ τὸ μὲν περιεχόμενον τοῦ ἐντέρου ἦτο ἀναμεμιγμένον μεθ' αἵματος χροιάς μελανῆς καὶ ὁσμῆς δυσώδους, μετὰ

τὴν ἀπομάκρυνσιν δὲ τοῦ περιεχομένου τοῦ ἐντέρου καὶ ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τοῦ βλεννογόνου παρατηρήθησαν σχηματισμοὶ νεκρωτικῶν ψευδομεμβρανῶν χρώματος φαιοῦ, προσομοιάζοντες τῶν πιτύρων, οἵτινες καὶ ἀπεκολλῶντο εὐκόλως δι' ἐλαφρᾶς ἀποξέσεως, κάτωθι δὲ αὐτῶν ἐνεφανίζοντο ἐπιφάνειαι χρώματος ἐρυθροῦ βαθέος. Εἰς τὸ διαμέρισμα ἔνθα ἐσημειώθησαν τὰ ἀνωτέρω περιστατικά ἐχορηγήθη Tylan ἐνέσιμον, μετὰ τὴν χορήγησιν τοῦ ὁποίου δὲν ἐσημειώθησαν ἕτερα περιστατικά, καθὼς ἐπίσης καὶ ὁ προσβεβλημένος χοῖρος, κατόπιν τῆς χρησιμοποιοῦσας εἰς αὐτὸν Tylan, ἰάθη πλήρως.

Ἔργαστηριακὴ ἔρευνα :

α) Μικροσκοπικὴ ἐξέτασις : Αὕτη ἐπραγματοποιήθη ἐπὶ ἐπιχρισμάτων παρασκευασθέντων ἐκ τοῦ ἐπιθηλίου τοῦ τυφλοῦ καὶ τοῦ κόλου, ὡς καὶ ἐκ τοῦ ὑποβλεννογόνου αὐτῶν, κατόπιν χρώσεως κατὰ Gram· παρατηρήθησαν τὰ ἑξῆς : ἐκ μὲν τοῦ ἐπιθηλίου ποικίλη καὶ ἄφθονος μικροβιακὴ χλωρίς, ἐκ δὲ τοῦ ὑποβλεννογόνου ἀραιοὶ μεμονωμένοι βάκιλλοι Gram ἀρνητικοί, λεπτοὶ διαφόρων σχημάτων, ἄλλοτε ἐλαφρῶς κεκαμμένοι, ἄλλοτε ὁμοιάζοντες μὲ περισπωμένην ἢ S.

β) Καλλιέργειαι : Αὗται ἐπραγματοποιήθησαν ἐπὶ ἄγαρ αἱματούχου, αἱ δὲ σποραὶ ἐγένοντο δι' ὕλικοῦ ληφθέντος ἐκ τοῦ ὑποβλεννογόνου τοῦ προσβεβλημένου τμήματος τοῦ ἐντέρου, ἀφοῦ προηγουμένως προέβημεν εἰς τὴν κατὰ μῆκος διάνοξιν καὶ ἐκπλυσιν αὐτοῦ διὰ ἀποστειρωμένου ἀπεσταγμένου ὕδατος καὶ τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ βλεννογόνου δι' ἐλαφρᾶς ἀποξέσεως αὐτοῦ, μέσῳ μιᾶς ἀποστειρωμένης ὑαλίνης πλακός.

Τὰ οὕτω ἐμφυτευθέντα τριβλία ἐξ αἱματούχου ἄγαρ, ἐτέθησαν εἰς κώδωνα περιέχοντα 10% CO₂ καὶ εἰς θερμοκρασίαν 37° C. Μετ' ἐπώασιν 48 ὥρων ἐνεφανίσθησαν ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τοῦ θρεπτικοῦ ὕλικοῦ ἀποικίαι μικραὶ περιβαλλόμεναι ὑπὸ ζώνης αἱμολύσεως τύπου α πρὸς β. Κατὰ τὴν μικροσκοπικὴν ἐξέτασιν τῶν ἀποικιῶν παρατηρήθησαν βάκιλλοι Gram ἀρνητικοί, λεπτοί, ἄλλοτε ἐπιμήκεις, ἄλλοτε κυρτοὶ ἢ σχήματος S, ὡς πρὸς τὴν κινητικότητα δὲ ἀπεδείχθησαν λίαν κινητοί.

Παράπλευραι καλλιέργειαι εἰς ἄλλα θρεπτικὰ ὑποστρώματα, διὰ τὴν ἀνίχνευσιν ἐντεροβακτηριδίων, μυκῆτων, ἀναεροβίων κ.λ.π. ἀπέβησαν ἀρνητικά.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐκτεθέντων μικροσκοπικῶν, μορφολογικῶν καὶ καλλιεργητικῶν ἰδιοτήτων τοῦ ἀπομονωθέντος μικροοργανισμοῦ καὶ ἐν συναρτήσει μὲ τὰ ἐπιζωοτολογικά, νεκροτομικά καὶ παθολογοανατομικά εὐρήματα, ἠχθημεν εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι ὁ παρατηρηθεὶς κατὰ τὰς ἀπ' εὐθείας μικροσκοπικᾶς ἡμῶν ἐξετάσεις ἐπὶ τῶν βεβλαμμένων ἐντερικῶν

ιστών ὡς καὶ ὁ ἀπομονωθείς τοιοῦτος ἐπὶ τοῦ αἵματός χου ἄγαρ, ἦτο τὸ *Vibrio coli*.

Δέον ὅπως ὑπενθυμίσωμεν ὅτι τὸ *Vibrio coli*, ὡς συνάγεται καὶ ἐκ τῆς διεθνoῦς βιβλιογραφίας, δὲν ἔχει πλήρως μελετηθεῖ οὐδὲ εἶναι γνωσταὶ μετ' ἀκριβείας αἱ βιοχημικαὶ καὶ λοιπαὶ αὐτοῦ ιδιότητες. Ἐξ ἄλλου ἡ διάγνωσις τῆς νόσου στηρίζεται ἀφ' ἐνὸς μὲν εἰς τὰ ἐπιζωοτολογικὰ κλινικὰ δεδομένα ἀφ' ἐτέρου δὲ εἰς τὰ κλασσικὰ ἀνατομοπαθολογικὰ εὐρήματα ἅτινα καθίστανται παθoγνομικὰ τῆς νόσου, ὡς καὶ εἰς τὰς μορφολογικὰς, μικροσκοπικὰς καὶ καλλιεργητικὰς ιδιότητας τοῦ ἀπομονωμένου ἐκ τῶν εἰδικῶν ἀλλοιώσεων μικροοργανισμοῦ.

Ἐξ ἄλλου τὸ *Vibrio coli* δὲν ὁμοιάζει τουλάχιστον μορφολογικῶς καὶ καλλιεργητικῶς μὲ οὐδένα τῶν ἤδη γνωστῶν παθογόνων Gram ἀρνητικῶν μικροοργανισμῶν πλην τοῦ *Vibrio foetus* τὸ ὅποῖον ὅμως δὲν προσβάλλει τοὺς χοίρους, τὰ δὲ παθολογοανατομικὰ εὐρήματα τῆς νόσου εἶναι τόσον χαρακτηριστικὰ ὥστε νὰ καθίστανται αὐτὰ παθoγνομικὰ τῆς νόσου.

Ἰο λογικὴ ἐξέτασις: διενηργήθη ἐπίσης καὶ ἱολογικὴ ἐξέτασις, πλην αὐτῇ ἀπέβη ἀρνητικὴ.

Συζήτησις.

Ἡ διάγνωσις τῆς δυσεντερίας τῶν χοίρων στηρίζεται ἀφ' ἐνὸς μὲν ἐπὶ τῶν ἐπιζωοτολογικῶν καὶ κλινικῶν δεδομένων, ἀφ' ἐτέρου δὲ ἐπὶ τῶν μακροσκοπικῶν παθολογοανατομικῶν εὐρημάτων τοῦ κόλου καὶ τοῦ τυφλοῦ, τὰ ὅποια καὶ ἀποτελοῦν παθoγνομικὰ εὐρήματα ἥτοι τὰς μικροσκοπικὰς, μορφολογικὰς καὶ καλλιεργητικὰς ιδιότητας τοῦ ἀπομονωμένου μικροοργανισμοῦ.

Αἱ ἀνευρεθεῖσαι μακροσκοπικαὶ ἀνατομοπαθολογικαὶ ἀλλοιώσεις τῶν θανόντων χοίρων εἶναι λίαν χαρακτηριστικαὶ καὶ δὲν ἀνευρίσκονται εἰς οὐδεμίαν ἄλλην νόσον, τὰ δὲ κλινικὰ συμπτώματα καὶ ἡ χαρακτηριστικὴ διάρροια χροιάς μελανῆς, διαχωρίζουν σαφῶς τὴν νόσον ἐκ τῆς πανώλους καὶ τῆς σαλμονελλώσεως. Πράγματι, τὰ βλεννοαιμορραγικὰ κόπρανα δὲν παρατηροῦνται εἰς τὴν πανώλην καὶ τὴν σαλμονέλλωσιν, ὡς καὶ αἱ τοπικαὶ ἀλλοιώσεις τοῦ παχέως ἐντέρου, ἥτοι αἱ ψευδομεμβράναι.

Εἰς τὴν πανώλην ἐξ ἄλλου συνήθως παρατηροῦμεν αἱμορραγικὰ κόπρανα ἀλλὰ ταῦτα μηδέποτε εἶναι ἀναμεμιγμένα μετὰ βλέννης. Εἰς τὴν σαλμονέλλωσιν ἐξ ἄλλου ἔχομεν νεκρωτικὰς ἀλλοιώσεις ἀλλὰ αὗται δὲν εἶναι ὅμοιαι μὲ τὰς παρατηρουμένας εἰς τὴν δυσεντερίαν, δὲν ἀποκολλῶνται εὐκόλως καὶ δὲν ἔχουσι τὴν χαρακτηριστικὴν ὄψιν τῶν πιτύρων, ἀκόμη δὲ ἡ παρουσία αἵματος ἢ βλέννης εἰς τὰ κόπρανα δὲν εἶναι γενι-

κῶς ὁρατῇ. Ἐν ἄλλο διαφορικὸν σημεῖον μεταξύ τῆς δυσεντερίας ἀφ' ἑνὸς καὶ τῆς πανώλους καὶ σαλμονελλώσεως ἀφ' ἑτέρου, εἶναι ἡ παντελὴς ἔλλειψις γενικῆς πυρεξίας εἰς τὴν δυσεντερίαν.

Ἐκ τῶν κλινικῶν συμπτωμάτων, τῶν ἀνατομοπαθολογικῶν καὶ ἐργαστηριακῶν εὐρημάτων συνάγεται ὅτι ἡ ἀνωτέρω περίπτωσις ἀνήκει εἰς τὴν δυσεντερίαν τῶν χοίρων.

Συμπεράσματα

1) Διαπιστοῦται διὰ πρώτην φοράν ἐν Ἑλλάδι ἡ Δυσεντερία τῶν χοίρων.

2) Ἡ διάγνωσις ταύτης ἐβασίσθη τόσον ἐπὶ τῶν κλινικῶν ἐπιζωοτιολογικῶν καὶ παθολογανατομικῶν εὐρημάτων ὅσον καὶ ἐπὶ τῶν μικροβιολογικῶν τοιούτων.

3) Αἱ ἡμέτεραι παρατηρήσεις καὶ εὐρήματα εἰς ὅτι ἀφορᾷ τὴν αἰτιολογίαν τῆς νόσου, συμπίπτουν μὲ ἐκείνας τὰς ἐπικρατούσας σήμερον.

4) Διαιτητικοὶ παράγοντες ἢ ἀνθυγιεῖναι συνθῆκαι τοῦ χοιροστασίου δὲν συνήρρησαν εἰς τὴν ἐκδήλωσιν τῆς νόσου, καθ' ὅτι αὗται ἦσαν ἄρισται ἀπὸ πάσης ἀπόψεως.

5) Δὲν ὑπῆρξεν νόσος εἰσαγωγῆς καθ' ὅτι ἐπὶ ἔτη δὲν ἔχουσι εἰσαχθεῖ εἰς τὸ ἐν λόγῳ χοιροστάσιον χοῖροι ἐξ ἄλλης προελεύσεως.

6) Ἀπόπειρα ἢ δοκιμαὶ πειραματικῆς ἀναπαραγωγῆς τῆς νόσου δὲν ἐγένοντο.

Περίληψις

Οἱ συγγραφεῖς περιγράφουν περίπτωσιν Δυσεντερίας τῶν χοίρων διαπιστωθείσης ὑπ' αὐτῶν διὰ πρώτην φοράν ἐν Ἑλλάδι, ἐν συνεχείᾳ δὲ περιγράφουν τὴν κλινικὴν καὶ ἀνατομοπαθολογικὴν εἰκόνα τῆς νόσου, ὡς καὶ τὴν τεχνικὴν διὰ τὴν ἀπομόνωσιν τοῦ *Vibrio coli*.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Doule, (L.P.) : A.J.V.R, 9, 50, 1948.
2. Duthie, (F.I.) : Suin. 8/9, 61, 1966.
3. Scott, (W.A.) : Vet. Rec. 77, 1460, 1965,
4. Andress, (E.E.), Barnum, (D.A.) : Can. J. Comp. Med. 32, 522, 196.
5. Todd, (J.), Hunter, (D.), Clark, (A.) : Vet. Rec. 86, 228, 1970.
6. Κυριάκη, (Σ.) : Κτην. Νέα 1, 109, 1970.

SUMMARY

Swine dysenteryBy **E. Stoforos *** and **A. Frangopoulos ***

The authors describe a case of swine dysentery observed by themselves for the first time in Greece. Afterwards they describe the clinical and anatomopathological features of the disease as well as the technique for isolating *Vibrio Coli*.

R É S U M É

La dysenterie des porcs

Les auteurs décrivent un cas de dysenterie des porcs constaté par eux même pour la première fois en Grèce. Ensuite ils décrivent le tableau clinique et anatomopathologique de la maladie ainsi que la technique pour isoler *Vibrio Colli*.

R I A S S U N T O

La dissenteria dei suine

Gli A.A. descrivono per la prima volta in Grecia casi di dissenteria. In seguito descrivono il quadro clinico-anatomopatologico della malattia e la tecnica utilizzata da loro per l'isolamento dal *Vibrio Coli*.

* Veterinary Bacteriological Institute.
Ministry of Agriculture.
Iera Odos 75
Athens - Greece.